

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005, Chișinău, Tel: 022 852 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 148 /2020

din 22 mai 2020

Chișinău

**cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a criteriilor de risc
pentru realizarea controalelor tehnice în instalațiile electrice**

În temeiul art. 9 alin. (5) lit. b) și art. 14-15 din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, în scopul asigurării executării uniforme a prevederilor art. 14, alin. (1), art. 15, alin. (6), art. 16, alin. (1) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice în instalațiile electrice (se anexează).
2. Secția secretariat va aduce la cunoștință salariaților ANRE, prevederile prezentei Hotărâri.
3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Veaceslav UNTILA
Director general

Octavian CALMÎC
Director

Eugen CARPOV
Director

Ștefan CREANGĂ
Director

Violina ȘPAC
Director

M E T O D O L O G I A
de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea
controalelor tehnice în instalațiile electrice

Secțiunea 1
Dispoziții generale

1. Prezenta Metodologie de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice în instalațiile electrice (*în continuare - Metodologie*) este elaborată în scopul eficientizării controalelor tehnice ale centralelor și stațiilor electrice, rețelelor electrice și instalațiilor electrice ale consumatorilor finali în scopul prevenirii avariilor, incendiilor, electrocutărilor și/sau a exploziilor conform art. 14-15 din Legea 174/21.09.2017 cu privire la energetică, Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 334 din 14.12.2018.
2. Esența metodologică a analizei în baza criteriilor de risc rezidă în distribuirea după cele mai importante criterii de risc, relevante domeniului de control al Departamentului supraveghere energetică (DSE) din cadrul ANRE și acordarea punctajului corespunzător după o scară prestabilită, raportat la ponderea fiecărui criteriu în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc. Aplicarea punctajelor aferente fiecărui criteriu este efectuată pentru fiecare obiect supus controlului fiind urmată de elaborarea clasamentului acestora în funcție de punctajul obținut, în corespundere cu nivelul individual de risc estimat.
3. Nivelul de risc pentru fiecare obiect de control se determină după nivelul frecvenței și intensității necesare acțiunilor de control ce privesc obiectul în cauză.
4. Analiza riscurilor în baza criteriilor de risc conform prezentei Metodologii se aplică în următoarele situații:
 - a) la planificarea anuală a controalelor tehnice;
 - b) la luarea deciziei privind efectuarea unui control tehnic inopinat;
 - c) la identificarea soluției optime cu privire la plângerea depusă la organul de control sau la informațiile privind încălcarea legislației care au devenit cunoscute organului de control;
 - d) la elaborarea listelor de verificare și la stabilirea cerințelor de reglementare care trebuie incluse în lista de verificare;
 - e) în alte situații referitoare la deciziile în domeniul controlului asupra activității de întreprinzător.
5. Obiectele similare supuse controlului tehnic (*centralele și stațiile electrice, rețelele electrice și instalațiile electrice ale consumatorilor finali*) indiferent de forma de proprietate a deținătorilor acestora, prezintă același pericol de avarii, incendii sau punere în pericol a vieții și sănătății oamenilor.

Secțiunea 2

Stabilirea criteriilor de risc

6. Criteriul de risc sumează un set de circumstanțe sau de însușiri ale obiectului pasibil controlului tehnic, existența cărora indică probabilitatea cauzării de daune securității naționale/ordinii publice, mediului de afaceri, mediului înconjurător, avariilor, incendiilor sau pun în pericol viața și sănătatea oamenilor în urma exploatării obiectelor controlului tehnic și gradul acestor daune.
7. Criteriile de risc reflectă probabilitatea apariției prejudiciului.
8. Criteriile de risc sunt grupate în funcție de obiectul controlului și raporturile anterioare cu DSE al ANRE.
9. Criteriile de risc sunt stabilite conform funcțiilor și atribuțiilor ANRE, tipului raporturilor și prejudiciile ce urmează a fi evitate.
10. Domeniului de control a DSE al ANRE sunt stabilite criterii de risc, care se vor aplica în dependență de tipul obiectului de control.
11. La stabilirea criteriilor de risc se respectă următoarele principii:
 - a) sunt relevante scopului activității DSE al ANRE;
 - b) acoperă toate obiectele pasibile controlului tehnic efectuat de DSE al ANRE;
 - c) sunt bazate pe informații certe, veridice și accesibile. Sunt utilizate criteriile care acordă posibilitatea de atribuire a gradului de risc unui obiect concret de control tehnic, în baza unor informații valorice (statistice) ce pot fi obținute din surse exterioare, terțe (care nu țin nici de activitatea DSE ANRE și nici de datele acordate direct de întreprindere în sine) și care pot fi obținute oricât de des este necesar;
 - d) sunt ponderate între ele;
 - e) este posibilă gradarea fiecăruia dintre ele după intensitatea riscului pe care îl reflectă;
 - f) sunt raportate la caracterul multidimensional al izvoarelor de risc fără a se suprapune și sunt utilizate cele ce țin de obiectul controlului tehnic și de rapoartele anterioare prezentate către DSE al ANRE.
12. Criteriile de risc utilizate la planificarea controalelor tehnice:
 - a) data efectuării ultimului control tehnic;
 - b) starea tehnică a centralelor electrice a rețelelor electrice și instalațiilor electrice de utilizare;
 - c) organizarea lucrărilor de deservire și exploatare a centralelor electrice, a rețelelor electrice și a instalațiilor electrice de utilizare;
 - d) complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor energetice;
 - e) nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent;
 - f) numărul de persoane care asigură funcționarea obiectului supus controlului tehnic;
 - g) perioada în care persoana supusă controlului desfășoară activitatea la obiectul controlului tehnic;
 - h) condițiile de exploatare a instalațiilor energetice privind riscul de electrocutare reieșind din tipul încăperilor;
 - i) încălcările anterioare.

Secțiunea 3

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice

13. Fiecare criteriu de risc se repartizează pe grade/nivele de intensitate, punctate conform valorii gradului de risc. Scara valorică este cuprinsă între 1 și 5, unde 1 reprezintă gradul minim și 5 gradul maxim de risc.
14. În cazul în care nu există date sau informații, care să permită aprecierea gradului/nivelului de intensitate/severitate a criteriului de risc în raport cu obiectul supus controlului tehnic, se acordă punctajul maxim. După efectuarea primului control tehnic cu utilizarea acestui criteriu de risc, DSE revizuieste punctajul acordat în funcție de datele și informațiile acumulate în cadrul controlului tehnic.
15. La acordarea mărimilor valorice se ține cont de ponderea fiecărui nivel în cadrul criteriului de risc și de uniformitatea trecerii de la un nivel de risc la altul, astfel încât de la nivelul minim la nivelul maxim de risc este reflectat un registru complet și relevant al nivelelor de risc posibile.
16. Pentru criteriile de risc obligatorii, punctajele sunt acordate în felul următor:

1) Data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific: cu cât mai lungă este perioada în care obiectul pasibil controlului tehnic nu este inspectat, cu atât mai mare este incertitudinea legată de conformarea acestuia cu prevederile normative, atribuind riscul minim obiectelor la care controlul tehnic a fost efectuat recent și în creștere până la riscul maxim obiectelor care nu au fost supuse recent controlului de stat sau nu a fost realizat control tehnic niciodată.

Nr.	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1-2 ani	1
2.	2-3 ani	2
3.	3-4 ani	3
4.	4-5 ani	4
5.	Mai mult de 5 ani sau nu a fost realizat control tehnic niciodată	5

2) Starea tehnică a centralelor electrice și a rețelelor electrice

Raționamentul specific: operatorul de sistem nu analizează sistematic gradul de uzură a utilajului electric; nu se iau măsuri depline pentru excluderea încălcărilor la exploatarea, deservirea și întreținerea IE de ordin tehnic (acces liber - lipsa ușilor de la ID 0,4-10 kV), conectări directe a fiderelor 0,4-10 kV (fără aparate de protecție), scurgeri de ulei, nerespectarea distanțelor minime admisibile până la conductoarele electrice, lipsa legăturii repetate a firului nul de protecție cu priza de pământ, etc.), ca rezultat starea tehnică a rețelelor electrice este nesatisfăcătoare și prezintă pericol de incendii, avarii sau pune în pericol viața oamenilor, etc.

Nr.	Gravitatea încălcărilor	Gradul de risc
1.	Încălări care nu prezintă pericol <i>Exemple:</i> Lipsa semnelor de avertizare în rețeaua electrică (lipsește inscripțiile pe PT, LEA, etc.), lipsa numerotării pe elementele rețelelor de distribuție.	1
2.	Încălări care prezintă pericol minim <i>Exemple:</i> Nu se asigură protecția contra supratensiunilor (lipsește descărcătoarele, limitatoarele de supratensiune).	2
3.	Încălări care prezintă pericol mediu <i>Exemple:</i> Necurățarea traseelor în zona de protecție a LEA; Existența construcțiilor neautorizate în zona de protecție a LEA, LEC; Nu se asigură selectivitatea aparatelor de protecție în RE. Piloni înclinați; săgeată necorespunzătoare a conductoarelor LEA.	3
4.	Încălări care prezintă pericol major <i>Exemple:</i> Persistă scurgeri de ulei la transformatoarele de putere; Nu se asigură categoria alimentării cu energie electrică conform proiectului; Nu se respectă distanța minimă dintre construcțiile capitale și IE.	4
5.	Încălări care provoacă avarii, incendii, electrocutări, explozii și/sau dacă pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor <i>Exemple:</i> Există acces liber în ID 0,4-10 kV, PT, TD, etc. Nu se asigură protecția rețelei electrice la intrare (utilizarea protecțiilor incorect dimensionate) – pot provoca incendii. Utilizarea protecțiilor neomologate (șunturi). Nu se asigură indicii parametrilor prizelor de pământ repetate sau lipsește priza repetată la pământ. Există stâlpi avariați, cu grad avansat de putrefacție. Intersecții nereglementare a LEA cu țevile de gaz.	5

Relevanța acestui criteriu este destul de variabilă în timp din cauza mai multor factori, cum ar fi: nu se respectă parametri adecvați și corecți a echipamentelor și aparatelor de protecție în instalațiile electrice; principiul selectivității protecțiilor echipamentelor și aparatelor de protecție; amplasarea cantitativă și calitativă suficientă a semnelor de avertizare privind pericolul de electrocutare, etc.

3) Organizarea lucrărilor de deservire și exploatare a rețelelor electrice

Raționamentul specific: în vederea exploatării în condiții de securitate a instalațiilor electrice operatorul de sistem trebuie să dispună de instrucțiuni tehnice de exploatare întocmite, scheme electrice verificate și aprobate; în scopul îmbunătățirii exploatării rețelelor electrice operatorul de sistem trebuie să efectueze instruirea și atestarea personalului operativ, operativ de reparație conform cerințelor Regulamentelor; personalul instruit și pregătit este capabil de a lua urgent și corect măsuri, în caz de întrerupere a alimentării cu energie electrică, pentru a evita apariția situațiilor de avarie, incident și deranjament, organizarea și executarea lucrărilor de reparații preventiv-planificate și lucrărilor de măsurări și încercări în rețelele electrice, etc.

4

Nr.	Asigurarea executării lucrărilor privind exploatarea, întreținerea și repararea periodică a rețelelor electrice în conformitate cu prevederile DNT, în scopul funcționării lor în condiții de siguranță	Grad de risc
1.	Se execută toate lucrărilor privind exploatarea, întreținerea și repararea periodică a rețelelor electrice în conformitate cu prevederile DNT.	1
2.	Nu este executată actualizarea documentației tehnice: (întocmite instrucțiunile tehnice de exploatare, scheme electrice verificate și aprobate, fișele de examinare vizuală, etc.).	2
3.	Nu sunt efectuate antrenamente de prevenire a accidentelor și incendiilor.	3
4.	Nu sunt planificate și executate lucrările de reparații preventiv-planificate și revizii vizuale.	4
5.	Nu sunt executate măsurări și încercări în rețelele electrice.	5

Relevanța acestui criteriu este determinată de următorii factori: personalul electrotehnic nu efectuează instruirii atât cu caracter teoretic, cât și practic, în scopul prevenirii accidentelor și incendiilor; personalul nu este capabil să execute manevre în caz de avarii și să întreprindă măsuri în caz de incendiu în IE; nu sunt întocmite instrucțiunile tehnice de exploatare și fișele de post; scheme electrice nu sunt verificate și aprobate în modul stabilit; în rețelele electrice nu se execută măsurări și încercări; lucrările de reparații a echipamentului precum și reviziile vizuale nu se execută conform graficului aprobat; lucrările de reparații nu sunt planificate; nu este prevăzut modul de instruire și atestare a personalului, etc.

4) Nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent

Clasificarea rețelelor electrice de distribuție în funcție de neajunsurile neînlăturate, depistate în rezultatul ultimului control tehnic, în raport cu numărul de instalații electrice (PT, LEA 10 kV, LEA 0,4 kV) are un raționament specific deoarece criteriul dat este bazat pe starea rețelelor electrice din posesia operatorului de sistem într-o anumită localitate, de gradul de uzură a utilajului electric, de responsabilitatea operatorului de sistem în privința asigurării unei stări tehnice corespunzătoare DNT prin înlăturarea neajunsurilor depistate de inspectori. De rezultatele controlului tehnic efectuat precedent și gradul de înlăturare a neajunsurilor depistate depinde continuitatea și calitatea asigurării consumatorilor finali cu energie electrică.

Este specific faptul că acest criteriu se determină în bază de raport, care ia în calcul numărul total de instalații electrice ale OSD (N_{tot}) ce include nr. de PT (N_{PT}), nr. de LEA 10 kV (fid.) (N_{LEA10}) și nr. de LEA 0,4 kV (fid.) ($N_{LEA0,4}$) în raport cu numărul de puncte prescripții (încălcări) neexecutate din prescripția emisă în rezultatul ultimului control tehnic. Astfel la un număr mare de instalații electrice în cazul în care au fost depistate puține încălcări raportul va fi sub unitate fiind cel mai mic grad de risc, în situație inversă la un număr mic de instalații electrice fiind depistate multe încălcări și care nu au fost înlăturate raportul va fi mai mare de unitatea și în dependență de valoarea acestuia stabilim gradul de risc din tabel.

Numărul de instalații electrice din localitate se determină în baza relației:

$$N_{tot} = N_{PT} + N_{LEA10} + N_{LEA0,4}$$

Se determină numărul de puncte prescripții (N_{ppn}) rămase neexecutate din prescripția emisă în rezultatul ultimului control tehnic reieșind din numărul total (N_{totpp}) de puncte prescripții incluse în prescripția emisă în rezultatul ultimului control tehnic și cele executate (N_{ppexec}) în termen. Astfel numărul de puncte prescripții se calculează în baza următoarei formule:

$$N_{ppn} = N_{totpp} - N_{ppexec}$$

În baza acestor doi indici: numărul de puncte prescripții (N_{ppn}) rămase neexecutate din prescripția emisă în rezultatul ultimului control tehnic și numărul total de instalații electrice (N_{tot}) se determină raportul (N_{RAP}):

$$N_{RAP} = N_{ppn}/N_{tot}$$

Nr.	Raportul (N_{RAP})	Gradul de risc
1.	0-1 (inclusiv)	1
2.	1-2 (inclusiv)	2
3.	2-3 (inclusiv)	3
4.	3-4 (inclusiv)	4
5.	>4	5

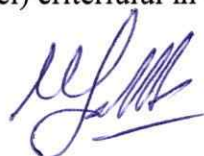
Relevanța acestui criteriu este importantă deoarece la selectarea obiectului de control se va aplica modul de ierarhizare a instalațiilor electrice a căror stare tehnică este cea mai nesatisfăcătoare, iar neajunsurile depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate.

5) Încălcările anterioare

Raționamentul specific: lipsa încălcărilor la ultimul control tehnic indică predispunerea operatorului de sistem la respectarea legii și, respectiv, riscul scăzut de încălcare a acesteia. Acest fapt poate exonera operatorul de sistem de următorul control, pe când existența încălcărilor la ultima dată de efectuare a controlului tehnic, atribuie un grad de risc înalt.

Nr.	Încălcările depistate la ultimul control	Gradul de risc
1.	Au fost depistate încălcări minore, care nu constituie componentă de contravenție sau infracțiune (a fost înaintată prescripție)	1
2.	Au fost depistate încălcări minore care constituie componentă de contravenție, fără cauzarea de daune persoanelor terțe (a fost înaintată o prescripție și aplicată sancțiune)	2
3.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de contravenție și s-au cauzat prejudicii persoanelor terțe (a fost aplicată sancțiune)	3
4.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune și s-au cauzat prejudicii minore persoanelor terțe (a fost aplicată sancțiune)	4
5.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune și s-au cauzat prejudicii majore persoanelor terțe (a fost aplicată sancțiune)	5

Relevanța acestui criteriu este destul de variabilă în timp din cauza mai multor factori, cum ar fi: tendința specialiștilor care efectuează controalele tehnice, în majoritatea cazurilor, de a sancționa deținătorii instalațiilor în toate cazurile de abateri depistate în procesul controalelor; în timp controalele vor fi planificate mai eficient, astfel încât vor conduce la o rată mai înaltă de depistare a încălcărilor, odată cu perfecționarea mecanismelor de control în baza riscurilor etc. De aceea se impune reevaluarea periodică a ponderii (importanței) criteriului în cauză și modalitatea de atribuire a gradului de risc.

6)* Planificarea controalelor tehnice la Stațiile electrice

17. Acest criteriu este determinat de intervalul de timp care este stabilit între controalele tehnice.

Planificarea controalelor tehnice la stațiile electrice va fi efectuată conform principiului de timp dintre controlul precedent și cel planificat. Termenul limită dintre controlul precedent și cel planificat curent trebuie să fie cuprins în intervalul de 3-5 ani.

Astfel, pentru stațiile electrice SE 330/110 kV, SE 110/10 kV, SE 110/35/10 kV, SE 35/10 kV, din posesia operatorului de sistem planificarea controalelor va fi efectuată în baza criteriului dat.

Relevanța acestei planificări la tipul dat de obiective este specificul echipamentului, durata de funcționare a echipamentului, durata îndelungată de efectuare a lucrărilor de deservire și mentenanță conform reparațiilor planificate, investițiilor care urmează a fi aprobate și implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare și respectiv cele anuale de investiții, etc.

18. La planificarea controalelor tehnice a rețelelor electrice de distribuție ale OSD (PT-(6)10/0,4 kV, LEA 10, 0,4 kV) se vor aplica criteriile 1-5 (tabelul indicat mai jos). În cazul planificării controlului pentru stațiile electrice va fi aplicat criteriul 6 (tabelul de jos). Ponderea pentru fiecare criteriu în raport cu tipul controlului este prezentată secțiunea 4.

Nr.	Criterii	Modul de aplicare	
		OSD (PT, LEA 10, 0,4 kV)	SE OST
1	Criteriul nr. 1	✓	-
2	Criteriul nr. 2	✓	-
3	Criteriul nr. 3	✓	-
4	Criteriul nr. 4	✓	-
5	Criteriul nr. 5	✓	-
6*	Criteriul nr. 6	-	✓

Secțiunea 4

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice la operatorii de sistem

19. Pentru fiecare criteriu se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru domeniul energetic. Astfel, aceleași criterii pot avea relevanță (și pondere) diferită, în funcție de domeniu energetic.

20. Se determină ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare și a celorlalte va descrește corespunzător.

21. La determinarea ponderii, pentru fiecare criteriu se va ține cont de:

- importanța criteriului;
- influența criteriului ales asupra prejudiciului potențial ce se dorește a fi evitat;
- multidimensionalitatea surselor de risc, ponderându-se corespunzător criteriile ce țin de diferite aspecte (subiect, obiect, raporturi anterioare).

22. Astfel, reieșind din faptul că controalele tehnice pentru rețelele electrice din posesia operatorilor de sistem sunt repartizate pe categorii, și specificul fiecărui tip de control în funcție de domeniul energetic, va fi aplicat următorul tabel pentru determinarea ponderii fiecărui criteriu în raport cu tipul controlului care urmează a fi clasificat.

Nr.	Criterii	Pondere
		OSD (PT, LEA 10, 0,4 kV)
1.	Criteriul nr. 1	0,1
2.	Criteriul nr. 2	0,3
3.	Criteriul nr. 3	0,2
4.	Criteriul nr. 4	0,3
5.	Criteriul nr. 5	0,1
6.	Criteriul nr. 6	nu se aplică
	Total	1,0

23. Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate din raportări. În cazul în care un criteriu își pierde în timp din relevanță, se recomandă scăderea consecutivă a ponderii acestuia în raport cu restul criteriilor utilizate.

Secțiunea 5

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice a obiectelor din posesia agenților economici ce prestează activități de întreprinzător

1) Perioada în care persoana supusă controlului desfășoară activitatea la obiectul controlului tehnic

Raționamentul specific: cu cât mai mare este perioada de activitate pe piață a întreprinderii, cu atât mai multă informație și experiență deține privind aplicabilitatea regulilor de securitate și siguranță în procesul exploatarea instalațiilor electrice din dotare, cu atât mai atentă este față de reputația sa și, de cele mai dese ori, își implementează sisteme interne de control și management al calității.

Nr.	Perioada de activitate a întreprinderii	Gradul de risc
1.	Peste 20 de ani	1
2.	15-20 de ani	2
3.	10-15 ani	3
4.	5-10 ani	4
5.	3-5 ani	5

2) Data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific: cu cât mai lungă este perioada în care obiectul tehnic al agentului economic pasibil controlului nu a fost inspectat, cu atât mai mare este incertitudinea legată de conformarea acestuia la prevederile normative, atribuind riscul minim entităților controlate recent și

riscul maxim entităților, care nu au fost supuse anterior (1-3 ani) controlului tehnic de supraveghere energetică.

Nr.	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1-2 ani	1
2.	2-3 ani	2
3.	3-4 ani	3
4.	4-5 ani	4
5.	Peste 5 ani sau nu a fost realizat control tehnic niciodată	5

3) Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor energetice

Raționamentul specific: cu cât mai complicate sunt instalațiile electroenergetice (existența transformatoarelor de putere, întrerupătoarelor, liniilor electrice aeriene și în cablu de înaltă tensiune, etc.) la întreprinderi, cu atât mai complexe și numeroase sunt cerințele prevăzute pentru exploatarea acestora de Normele privind deservirea, întreținerea, exploatarea și asigurarea măsurilor de securitate a instalațiilor de către personalul electrotehnic/electrotehnologic, aprobate de către Agenție și respectiv, riscul abaterilor și nerespectării normelor de securitate este mai mare.

Nr.	Categoria întreprinderilor	Gradul de risc		
		Prezența: măsurărilor și încercărilor profilactice în IE/ a personalului electrotehnic / contract de deservire	Lipsa măsurărilor și încercărilor profilactice în IE	Lipsa personalului electrotehnic / contract de deservire
1.	Consumatori cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune până la 1000 V	1	2	3
2.	Consumatori cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune până la 1000 V	1	3	4
3.	Consumatori cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune peste 1000 V	2	4	5
4.	Consumatori cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune peste 1000 V	2	4	5

4) Condițiile de exploatare a instalațiilor energetice privind riscul de electrocutare reieșind din tipul încăperilor

Raționamentul specific: cu cât mai periculoase sunt condițiile din încăperile în care se mențin și utilizează instalațiile electrice prevăzute în Normele de amenajare a instalațiilor electrice privind pericolul de electrocutare, avarie sau explozie, cu atât mai exigente sunt cerințele în vederea asigurării inofensivității instalațiilor și securității personalului și riscul nerealizării lor este mai mare.

Nr.	Caracteristica încăperilor în care se mențin și se utilizează instalațiile electrice reieșind din arealul amplasării lor	Gradul de risc
1.	Încăperi fără pericol sporit	1
2.	Încăperi cu pericol sporit	2
3.	Încăperi deosebit de periculoase	3
4.	Încăperi cu pericol de incendii și/sau explozii	4

Notă: Caracteristica încăperilor este stabilită în Normele de amenajare a instalațiilor electrice, pct. 1.1.13, cap. 7.3, 7.4.

5) Numărul de persoane care asigură funcționarea obiectului supus controlului tehnic

Raționamentul specific: Cu cât mai mare este numărul de persoane care asigură funcționarea obiectului tehnic cu atât mai mare este pericolul de electrocutare și necesită instruirii privind "Securitatea electrică".

Nr.	Numărul persoanelor	Gradul de risc
1.	Până la 10	1
2.	11÷50	2
3.	51÷100	3
4.	101÷300	4
5.	300 și mai mult	5

6) Nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent

Raționamentul specific: Cu cât mai mic este procentul de executare a prevederilor prescripțiilor emise în procesul controlului tehnic precedent, obiectului supus controlului i se atribuie un grad mai înalt de risc, dat fiind faptul că încălcările de către proprietarul/gestionarul acestuia a cerințelor documentelor normativ tehnice depistate anterior persistă în continuare.

Nr.	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	Nu a fost efectuat control anterior sau executate 0÷20	5

7) Încălcările anterioare

Raționamentul specific: lipsa încălcărilor identificate în cadrul ultimului control indică riscul scăzut de încălcare a actelor legislative, normative și documentelor normativ-tehnice. Acest fapt poate exonera gestionarul/propietarul obiectului respectiv, de efectuarea controalelor tehnice la obiectele respective pe o perioadă de 1 an. Totodată, existența încălcărilor depistate în cadrul ultimului control atribuie obiectului supus controlului tehnic un grad înalt de risc.

Nr.	Încălcările depistate la ultimul control tehnic	Gradul de risc
1.	Au fost depistate încălcări minore, care nu constituie componentă de contravenție sau infracțiune (a fost înaintată o prescripție)	1
2.	Au fost depistate încălcări minore care constituie componentă de contravenție, fără cauzarea de daune persoanelor terțe (a fost înaintată o prescripție și aplicată sancțiune)	2
3.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de contravenție, cu cauzarea de prejudicii persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	3
4.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune, cu cauzarea de prejudicii minore persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	4
5.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune, cu cauzarea de prejudicii majore persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	5

Evaluarea criteriului

Pentru fiecare criteriu de risc se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru realizarea controalelor tehnice în domeniul electroenergetic.

Se determină ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare și a celorlalte trei va descrește corespunzător.

Nr.	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr.1	0,1
2.	Criteriul nr.2	0,1
3.	Criteriul nr.3	0,3
4.	Criteriul nr.4	0,2
5.	Criteriul nr.5	0,1
6.	Criteriul nr.6	0,1
7.	Criteriul nr.7	0,1
	Total	1,0

Secțiunea 5

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice a obiectelor din posesia instituțiilor publice

1) Data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific: cu cât mai lungă este perioada în care obiectul a fost supus controlului tehnic, cu atât mai mare este incertitudinea legată de conformitatea acestuia la cerințele actelor legislative, normative și documentelor normativ-tehnice, atribuind riscul minim obiectelor controlate recent și riscul maxim obiectelor care nu au fost supuse anterior (1-3 ani) controlului de stat.

Nr.	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1-2 ani	1
2.	2-3 ani	2
3.	3-4 ani	3
4.	4-5 ani	4
5.	Peste 5 ani sau nu a fost realizat control tehnic niciodată	5

2) Numărul de persoane care asigură funcționarea obiectului supus controlului tehnic

Raționamentul specific: Cu cât mai mare este numărul de persoane care asigură funcționarea obiectului tehnic, cu atât mai mare este pericolul de electrocutare și necesită instruirii privind "Securitatea electrică".

Nr.	Numărul persoanelor	Gradul de risc
1.	Până la 10	1
2.	11÷50	2
3.	51÷100	3
4.	101÷300	4
5.	300 și mai mult	5

3) Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor energetice

Raționamentul specific: cu cât mai complexe sunt instalațiile energetice destinate pentru utilizarea energiei electrice (existența de transformatoarelor de putere, întrerupătoarelor, liniilor electrice aeriene și în cablu de înaltă tensiune, etc.), cu atât mai complexe și numeroase sunt cerințele actelor normative și documentelor normativ-tehnice privind deservirea, întreținerea, exploatarea și asigurarea măsurilor de securitate a instalațiilor de către personalul electrotehnic și riscul nerealizării lor este mai mare.

Nr.	Categoría întreprinderilor	Gradul de risc		
		Prezența: măsurărilor și încercărilor profilactice în IE/ a personalului electrotehnic / contract de deservire	Lipsa măsurărilor și încercărilor profilactice în IE	Lipsa personalului electrotehnic / contract de deservire
1.	Consumatori cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune până la 1000 V	1	2	3
2.	Consumatori cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune până la 1000 V	1	3	4
3.	Consumatori cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune peste 1000 V	2	4	5
4.	Consumatori cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune peste 1000 V	2	4	5

4) Condițiile de exploatare a instalațiilor energetice privind riscul de electrocutare reieșind din tipul încăperilor

Raționamentul specific: cu cât mai periculoase sunt condițiile din încăperile în care se mențin și utilizează instalațiile electrice prevăzute în Normele de amenajare a instalațiilor electrice privind pericolul de electrocutare, avarie sau explozie, cu atât mai exigente sunt cerințele în vederea asigurării inofensivității instalațiilor și securității personalului și riscul necorespunderii acestora este mai mare.

Nr.	Caracteristica încăperilor în care se mențin și se utilizează instalațiile electrice reieșind din arealul amplasării lor	Gradul de risc
1.	Încăperi fără pericol sporit	1
2.	Încăperi cu pericol sporit	2
3.	Încăperi deosebit de periculoase	3
4.	Încăperi cu pericol de incendii și/sau explozii	4

Notă: Caracteristica încăperilor este stabilită în Normele de amenajare a instalațiilor electrice, pct. 1.1.13, cap. 7.3, 7.4.

5) Nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent

Raționamentul specific: Cu cât mai mic este procentul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent de către proprietarul/gestionarul obiectului supus controlului, cu atât i se atribuie un grad mai înalt de risc, dat fiind faptul că încălcările cerințelor documentelor normativ tehnice depistate anterior persistă în continuare.

Nr.	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	Nu a fost efectuat control anterior sau executate 0÷20	5

6) Încălcările anterioare

Raționamentul specific: lipsa încălcărilor identificate în cadrul ultimului control tehnic, denotă riscul scăzut de încălcare a cerințelor cadrului normativ. Acest fapt poate exonera de controlul tehnic gestionarul/proprietarul obiectului, pe o perioadă de 1 an. Totodată, existența încălcărilor depistate în cadrul ultimului control tehnic, atribuie obiectului respectiv un grad înalt de risc.

Nr.	Încălcările depistate la ultimul control tehnic	Gradul de risc
1.	Au fost depistate încălcări minore, care nu constituie componentă de contravenție sau infracțiune (a fost înaintată o prescripție)	1
2.	Au fost depistate încălcări minore care constituie componentă de contravenție, fără cauzarea de daune persoanelor terțe (a fost înaintată o prescripție și aplicată sancțiune)	2
3.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de contravenție, cu cauzarea de prejudicii persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	3

4.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune, cu cauzarea de prejudicii minore persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	4
5.	Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune, cu cauzarea de prejudicii majore persoanelor terțe (a fost aplicată o sancțiune, cu achitarea de daune)	5

Evaluarea criteriului

Pentru fiecare criteriu se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat.

Se va determina ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare, iar a celorlalte trei se va reduce corespunzător.

Nr.	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr.1	0,1
2.	Criteriul nr.2	0,2
3.	Criteriul nr.3	0,3
4.	Criteriul nr.4	0,2
5.	Criteriul nr.5	0,1
6.	Criteriul nr.6	0,1
	Total	1,0

Secțiunea 6

Aplicarea criteriilor în raport cu persoanele fizice și juridice

24. După determinarea criteriilor de risc și ponderea acestora în raport cu fiecare obiect care cade sub incidența controalelor tehnice, se stabilește media ponderată a gradelor specifice de risc în baza următoarei formule:

$$R_g = (w_1R_1 + w_2R_2 + \dots + w_nR_n) \times 200$$

$$\text{sau } R_g = (\sum_1^n wR) \times 200$$

unde:

R_g – gradul de risc global asociat cu subiectul potențial al controlului;

$1, 2, n$ – criteriile de risc;

w – ponderea fiecărui criteriu de risc, unde suma va fi egală cu unitatea;

R – gradul de risc pentru fiecare criteriu.

25. În urma aplicării formulei stabilite la punctul 22, riscul global va lua valori între 200 și 1000 de unități, unde obiectele care obțin 200 de unități sunt asociate cu cel mai mic risc.

26. În funcție de punctajul obținut în urma aplicării formulei, sunt listați subiecții controlului, în vârful clasamentului fiind plasate obiectele, care au obținut punctajul maxim (1000 unități). Obiectele din vârful clasamentului sunt asociate cu un risc mai înalt și urmează a fi supuse controlului în mod prioritar.

14

27. În baza clasamentului, DSE al ANRE întocmește proiectul planului controalelor anuale planificate, care se prezintă Consiliului de administrație ANRE pentru examinare și aprobare.

Secțiunea 7

Efectuarea controalelor inopinate în baza analizei criteriilor de risc

28. Controalele inopinate în domeniul supravegherii energetice se efectuează în cazul deținerii informațiilor/indiciilor susținute prin probe, la cererea proprietarului instalației sau la sesizarea persoanelor fizice/juridice despre existența situațiilor de avarie, incident sau încălcare a normelor de securitate și/sau normelor de exploatare a instalațiilor electrice și/sau termoenergetice, care prezintă un pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor, în condițiile prevăzute la art. 19 al Legii nr. 131/08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.
29. Controalele inopinate nu pot fi desfășurate în baza informațiilor neverificate și/sau provenite dintr-o sursă anonimă.
30. La analiza riscurilor, Agenția utilizează criterii de risc care permit evaluarea eventualul prejudiciu și mărimii acestuia în cazul în care controlul nu s-ar efectua.
31. La stabilirea probabilității apariției prejudiciului și mărimii acestuia se utilizează criterii de risc indicate la pct. 12 din prezenta Metodologie.
32. În privința petițiilor și sesizărilor cu privire la posibile încălcări minore care pot conduce la incidente/accidente minore sau la un prejudiciu minor, Agenția poate dispune acțiuni cu ieșiri la fața locului întru verificarea circumstanțelor expuse în petiție conform art. 15 alin. (4) al Legii 174/2017 cu privire la energetică sau poate planifica un control tehnic cu includerea obiectului respectiv în următorul plan al controalelor tehnice care urmează a fi aprobat de Agenție.
33. Criteriile de risc utilizate pentru evaluarea petițiilor și sesizărilor parvenite în adresa Agenției cu privire la încălcarea legislației, precum și ponderea atribuită criteriilor sunt stabilite în tabelul următor.

Nr. d/o	Criteriul de risc	Aspecte de evaluare	Ponderea
1	Compatibilitatea cu domeniul de control al autorității competente în domeniul supravegherii energetice	Informațiile prezentate în petiție se încadrează în domeniile de competență a Agenției	2
		Informațiile prezentate în petiție nu se încadrează în domeniile de competență a Agenției	1
2	Conținutul aparent întemeiat petiției sau, după caz, al informației deținute	Conținut întemeiat, descrieri corect argumentate, completate cu dovezi concrete	3
		Conținut aparent neîntemeiat, descrieri abstracte lipsite de argumentări și dovezi	1
3	Timpul ce a trecut de la identificarea	Încălcarea descrisă în petiție are loc în flagrant, sau într-o perioadă de timp scurtă din momentul sesizării (< 1 lună)	3

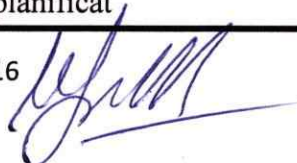

	problemei invocate în petiție	Perioada de timp ce s-a scurs din momentul producerii încălcării este destul de mare (≥ 1 lună)	1
4	Credibilitatea autorului petiției	Conform datelor deținute, autorul petiției examinate a sesizat anterior Agenția și alte încălcări care fiind verificate <u>s-au adevărit</u> , sau aceasta este prima petiție a respectivului autor	3
		Conform datelor deținute, autorul petiției examinate a sesizat anterior Agenția și alte încălcări care fiind verificate <u>nu s-au adevărit</u>	1
5	Producerea unor incidente/accidente/ avarii tehnice	Petiții despre producerea unui incident/accident/avarie cu detalii exacte și precise	2
		Petiții despre posibilitatea producerii pe viitor a unui incident/accident	1
6	Categoriile sociale ale populației	Petiții cu referire la încălcări ce afectează grupuri de persoane vulnerabile (copii, bătrâni, bolnavi, persoane cu dizabilități)	2
		Petiții cu referire la încălcări ce nu afectează grupuri de persoane	1
7	Impactul asupra societății, proprietății publice sau privată	Petiții despre unele încălcări care nefiind înlăturate imediat, ar fi imposibilă înlăturarea lor pe viitor, respectiv având impact negativ asupra societății, proprietății publice sau privată	3
		Petiții despre unele încălcări care ar fi posibilă înlăturarea lor pe viitor, respectiv fără impact negativ asupra societății, proprietății publice sau privată	1

34. La calcularea riscului se selectează doar câte un aspect de evaluare de la fiecare criteriu de risc. Prin calculul sumei punctelor evaluării criteriilor stabiliți la pct. 35 se obține punctajul total al evaluării petiției.

35. Agenția decide cu privire la clasificarea petițiilor și sesizărilor în baza condițiilor și criteriilor de risc indicate la pct. 35, cu dispunerea motivată a uneia sau câtorva dintre următoarele acțiuni specificate în tabelul următor:

Nr. d/o	Punctajul total obținut conform evaluării criteriilor stabiliți la pct. 36	Acțiunile care pot fi întreprinse
1	7 - 9	Înregistrarea petiției cu transmiterea informațiilor către autoritatea competentă, în cazul în care petiția nu se încadrează în domeniile de competență a Agenției
2	10 - 13	Notificarea persoanei supuse controlului vizat, prin care se solicită soluționarea pe cale amiabilă a problemelor abordate în petiție, cu informarea Agenției și a petiționarului despre posibilitatea soluționării și termenele necesare
		Înregistrarea petiției, cu notificarea persoanei supuse controlului despre verificarea anumitor aspecte identificate în petiție în timpul următorului control planificat

3	14 - 18	Disponerea efectuării imediate a unui control inopinat, ce include desfășurarea acestuia la fața locului
---	---------	--

36. DSE al ANRE poate, de asemenea, să evalueze din oficiu alte informații cu privire la încălcările legislației, care i-au devenit cunoscute din publicațiile din mass-media, portalurile informative web sau din alte surse de informare. Aceste informații se evaluează în temeiul și în conformitate cu condițiilor și criteriilor de risc indicate la pct. 16 - 22 din prezenta Metodologie.

Secțiunea 8

Crearea și menținerea sistemului de date necesar aplicării criteriilor de risc

37. Planificarea controalelor tehnice în baza criteriilor de risc este realizat pe date statistice relevante, certe și accesibile, furnizate de operatorii de sistem, producătorii de energie electrică și/sau alte instituții de stat. Este obligatorie evitarea aplicării criteriilor de risc în baza datelor incomplete și interpretabile.
38. Pentru elaborarea și menținerea clasamentului obiectelor de control conform riscului prezentat, DSE al ANRE menține baza de date care va reflecta cel puțin:
- a) lista tuturor obiectelor pasibile de a fi supuse controlului, cu datele individuale de identificare;
 - b) istoricul activității de control tehnic;
 - c) profilul fiecărui obiect de control, cu informația relevantă pentru criteriile de risc utilizate pentru clasificare, etc.
26. DSE al ANRE reexaminează și actualizează informația necesară pentru aplicarea criteriilor de risc cel puțin o dată pe an.

